

17.11.2020

Ärende/10

§ 37

Precisering i den kommunala läroplanen för Helsingfors stads svenska grundskolor

HEL 2020-012261 T 12 00 01

Beslut

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion beslutade att i enlighet med bilaga 1 godkänna de kommunala preciseringarna i Helsingfors stads svenska grundskolors läroplan gällande bedömning av elevens lärande.

Skolorna inför de gemensamma texterna i den egna skolans läroplan, och kompletterar den med nödvändiga skolvisa preciseringar.

Preciseringen gällande mellanbedömningen i årskurs 6, årskurs 9 samt i påbyggnadsundervisningen tas i bruk från och med 1.8.2021.

Övriga preciseringar tas i bruk omedelbart.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Bilagor

1 Kapitel 6 - Bedömning_lokal läroplan bilaga sektionen

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Utbildningsstyrelsen gav 10.2.2020 en föreskrift om ändringar och kompletteringar i kapitel 6, Bedömning av lärande, i Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen. De nationella grunderna togs i bruk i sin helhet i den lokala läroplanen. Utbildningsstyrelsen fat-

17.11.2020

tade även beslut om vilka preciseringar som ska göras i den lokala läroplanen.

Målet med de nationella ändringarna och kompletteringarna var att för-
enhetliga bedömningen av lärande på nationell nivå, öka jämlikheten
vid bedömningen och minska på tolkningsmöjligheterna. Dessutom var
syftet att främja bedömningskulturen i skolorna så att den blir mera sys-
tematisk och öppen. Elevers delaktighet och samarbetet mellan hem
och skola betonades också.

Preciseringar i den kommunala läroplanen

De svenska skolorna följer för närvarande de riktlinjer som gavs i sam-
band med att den gemensamma bedömningsmodellen utarbetades och
godkändes 2018. I och med den ges elever i åk 1-6 ett läsårsbetyg
medan mellanbedömningen har skett i form av ett lärandesamtal. Ele-
ver i åk 7-9 får ett mellanbetyg samt deltar i lärandesamtal där lärandet,
framstegen och bedömningen diskuteras.

Sektionen beslöt den 15 september 2020 (18§) att elever i åk 1-7 ges
ett läsårsbetyg, men lämnade det upp till skolorna att precisera vilka
mellanbetyg som ges. Det beslöts även att elever i åk 8-9 får åtminsto-
ne ett mellanbetyg.

De svenska grundskolorna har under hösten 2020 utvärderat den ge-
mensamma bedömningsmodell som utarbetades år 2018. De gemen-
samma preciseringar som nu föreslås grundar sig på denna utvärde-
ring.

I samband med utvärderingen har skolorna kommit fram till att i årskurs
6, årskurs 9 och i påbyggnadsundervisningen tillägga en mellanbe-
dömning i form av ett mellanbetyg. Denna ändring har införts i den lä-
roplanstext som bifogats detta ärende. Ändringarna sektionen tar ställ-
ning till är i den markerade med rött.

I den bifogade läroplanstexten finns även ett antal andra förändringar
sektionen önskas besluta om markerade. Dessa är smärre korrigering-
ar och preciseringar som finns i kapitel 6.5 Bedömning av uppförande,
6.6.2 Studier enligt ett eget studieprogram och 6.11.1 Verbala omdö-
men och siffervitsord i betygen.

I kapitel 6.5 Bedömning av uppförande konstateras att de svenska
grundskolorna har gemensamma mål för uppförandet och att skolan
kan ta ställning till behovet av eventuella kriterier för bedömningen
samt vid behov utarbeta dessa.

17.11.2020

I kapitel 6.6.2 Studier enligt ett eget studieprogram görs en rättelse. Eleven ska innan ett beslut fattas om kvarstanning ges möjlighet att visa prov på sitt kunnande. Eleven avlägger inte någon särskild examen, som det nu står i direktiven till den skolvisa preciseringen. Skolan ska ta ställning till praxisen gällande prov på visat kunnande in beslut om att eleven stannar kvar i årskursen.

I kapitel 6.11.1 Verbala omdömen och siffervitsord görs, förutom den gemensamma linjedragningen gällande mellanbetygen, ett förtydligande gällande den verbala bedömningsresponsen.

Utarbetande av och delaktighet i den kommunala läroplansprocessen

Helsingfors stads gemensamma kommunala läroplanstexter har utarbetats utifrån de nationella grunderna för läroplanen. En tvåspråkig arbetsgrupp bestående av rektor- och lärarrepresentanter, lärarfackets representant, sakkunniga och chefer har ansvarat för utarbetning av den kommunala läroplanstexten. De gemensamma kommunala delarna gäller både den svenska och den finska grundläggande utbildningen. Förändringarna och preciseringarna av bedömningen av elevens lärande har behandlats med rektorerna våren 2020. Gällande de kommunala preciseringarna i läroplanen hördes lärare, elevkårer, rektorer och vårdnadshavare genom digitala enkäter. Sektionen beslöt den 15 september 2020 (18§) att godkänna den kommunala läroplanen enligt förslaget.

Rektorerna och lärarrepresentanter från de svenska grundskolorna har under hösten haft två utvecklingsdagar (en hel arbetsdag i oktober och halv arbetsdag i november) då de nya preciseringarna behandlats gemensamt och på skolnivå. Utöver dessa dagar har skolorna uppmanats att behandla bedömningen med ledningsgruppen och lärarkåren i den egna skolan. Under utvecklingsdagarna utvärderades de gemensamma linjedragningarna för de svenska grundskolorna. Speciellt bedömning av uppförandet och mellanbedömningar diskuterades. Följande ändringar i den kommunala läroplanen är en följd av det gemensamma utvecklingsarbetet i de svenska grundskolorna.

Bedömning av uppförandet (6.5)

Enligt läroplansgrunderna och den kommunala läroplanen ska bedömningen av uppförandet ”genomföras i relation till de mål som ställts upp för uppförande i den lokala läroplanen och hur väl eleven uppnått dem. Målen som ställts upp för uppförande ska grunda sig på skolans verksamhetssätt och ordningsstadga.” De svenska grundskolorna har tillsammans 2017 utarbetat mål för uppförandet som använts i den verba-

17.11.2020

la bedömningen i av uppförandet i årskurs 1-5 samt som frivillig bilaga till årskurs 6-9. Målen är följande:

- Eleven tar hänsyn till andra.
- Eleven följer gemensamma regler.
- Eleven följer goda seder och bruk.
- Eleven värnar om skolmiljön.

Det femte målet har varit att Eleven tar ansvar för sitt lärande, men i den nuvarande läroplanen ingår bedömning av arbetet i de enskilda läroämnena. För att undvika dubbelbedömning tas nu detta mål bort från uppförandebedömningen.

Enligt läroplansgrunderna behöver inte kriterier för uppförande utarbetas. De svenska grundskolorna kommer dock precis som de finska grundskolorna att på skolnivå ta ställning till om kriterier utarbetas. En jämlik och enhetlig bedömning och bedömningskultur gynnas av att alla lärare i den egna enheten eller på området bearbetar målen för bedömningen och tillsammans tar ställning till om kriterier är nödvändiga samt tillsammans utarbetar eventuella kriterier.

Verbala omdömen och siffervitsord i betygen (6.11.1)

Behovet av fler mellanbetyg delade åsikterna under utvecklingsdagarna. Stor majoritet var ense om att de yngre eleverna (åk 1-4) inte behöver mellanbetyg, medan en knapp majoritet ansåg att eleverna i åk 5-6 kunde gynnas av en mellanbedömning. Även behovet av ett andra mellanbetyg i åk 7-9 delade åsikter. De som var emot fler mellanbetyg upplevde att lärandesamtalet ersätter ett mellanbetyg, medan de som var för fler mellanbetyg ansåg att eleverna och vårdnadshavarna behöver få mer information om elevens kunskande och utveckling. Nästan alla ansåg dock att de svenska grundskolorna bör följa gemensamma linjedragningar gällande mellanbetyg. Rektorsrepresentanter från alla fyra områden diskuterade fram en kompromisslösning, som innebär att åk 6 får ett mellanbetyg och åk 9 samt påbyggnadsundervisningen får ytterligare ett mellanbetyg.

Sammanfattning

De kommunala preciseringarna i Helsingfors stads grundskolors läroplan gör bedömningen i stadens grundskolor mer enhetlig och jämlik. Preciseringarna är i enlighet med de svenska skolornas utveckling och gör det möjligt att fortsätta med den bedömningsmodell som utarbetats år 2018. Samtidigt ger de skolvisa preciseringarna möjlighet för skolor-

17.11.2020

na att enskilt eller gemensamt utvärdera och utveckla bedömningskulturen och -praxisen.

Bedömning av hur det påverkar barnen

De gemensamma kommunala preciseringarna i Helsingfors stads grundskolors läroplan betonar elevens delaktighet och individuella lärtig genom individuella lärandemål, lärandesamtal, synliggörande av lärandet genom portfoliolärandet, konstruktiv handledning och vårdnadshavarnas delaktighet. Genom dessa gemensamma riktlinjer kan vi bättre säkerställa en jämlik och högkvalitativ bedömningskultur som stöder eleverna i det livslånga lärandet.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Bilagor

1 Kapitel 6 - Bedömning_lokal läroplan bilaga sektionen

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden